

۲۰۱۷/۰۱/۲۲

انجنیر سلطان جان کلیوال

دلیل این تغییر چیست؟

«چرا مسلمانان از آن بلندیهایی پرافتخار پائین لغزیدند و امروز در هر کوی و برزن تروریست و آدم کش و بی خبر از مدنیت و دشمن صلح و طالب جنگ شناخته می شوند؟»

سیدهاشم سدید صاحب د لیکنی ۲۰۱۷ کال په لومړی ورځ د کی نشر شوی او لیکنه په شویده. اوس همدا د بحث او د مطلب د آریانا افغانستان آنلاین او ښاغلی سدید صاحب د لیکنه کی په مستنده توګه ډیر کړیدی او د لیکنی په آخر کی تغییرات په اسلامی نړی کی ټول پخوانی وپارونه د نننی همدا رنگه ښاغلی سدید په وروستیو کی د ټولو درنو

دا هغه یو څو جملی دی چی د ښاغلی چی د پورتنی عنوان لاندی د افغان - جرمن د پورتال په پاڼو همدی پورته جملو سره پیل پراخه څیړنی غوښتونکی په پاڼو کی نشر ته سپارل شوی اسلامی تمدن په هکله په دی په زړه پوری معلومات وړاندی بی لیکلی چی ولی دا ټول راغلی او ولی د اسلامی نړی وحشت په لمبو کی سوخی؟ صاحب د پخوا په څیر د خپلی لیکنی

لوستونکو نه غوښتی دی چی ددی تغییر په هکله خپل نظر څرګند او نشر ته بی وسپاری ترڅو هغه (سدید صاحب) د لیکنی په بله برخه کی د لوستونکو نظریات د خپل نظر سره یو ځای او د پوهاوی د پاره په دی سایټ کی هم نشر ته وسپاری. د سدید صاحب، همدی غوښتنی ته په درناوی ماهم ځان ته جرئت ورکړ چی په دی هکله خپل نظر وړاندی کړم. زما نظر د افغان - جرمن په سایټ کی نشر شو، اوس چی په دی سایټ یعنی آریانا افغانستان آنلاین کی هم نشر شویدی، یوه محترم دوست رانه و غوښتل چی په دی هکله خپل نظر دی درانه سایټ ته هم واستوم تر څو نور لوستونکی وطنوال هم هغه ولولی او که بی غوښتی وی خپل نظر هم ورسره مل او د جناب (سدید) صاحب غوښتنی ته ځواب ورکړی. زه دلته په پخوانی لیکنه د لږ څه نورو زیاتونو سره ددی تغییر او بدلون په هکله خپل نظر داسی وړاندی کوم: په اسلامی نړی کی دا تغییرات راتلل ممکن ګڼ هسی دلایل ولری چی زه پری نه پوهیږم، خو هغه لاملونه چی ماته په

دی برخه کی مؤثر بریښي په دی توگه یی وړاندی کوم او له محترمو لوستونکو نه هیله دا لرم چی زما نظریاتو ته بله بڼه ورنکړی او نوری ټاپی را باندی ونه لکوی:

لومړی: تر کومه ځایه چی پوهیږم د قرآن عظیم الشان د نصوصو او ار شاداتو پر ځای په نبوی احادیثو باندی (چی د دی احادیثو پوره صحت هم نه دی معلوم او د قال قال قال..... تر څلورم، پنځم، شپږم او اوم راوی پوری خبره اوږدیږی) زیات عمل کیږی او همدا رنگه په قرآن عظیم الشان کی هم هغه احکام چی د ټول بشریت په ښکینه حکم کوی لکه (په صلحه کی خیر دی)، الله ج (رب العالمین دی) ، (د یوه بی گناه انسان وژل د ټولی دنیا وژل دی)، (که څوک یو بی گناه انسان و وژنی ځای په دوزخ کی دی)، (الله ج په ټول مخلوق مهربانه دی)، (الله ج د هر چا سره په ځانگړی توگه د زری زری حساب کوی) ، (عزت او ذلت ورکول د خدای ج کار دی)، (ظالم د خدای ج دښمن دی) او په سلگونو داسی نورو ارشاداتو باندی عمل نه کیږی چی په هغه کی نه جنس مطرح وی، نه عقیده او باور، نه نژاد او قوم، نه ژبه او سیمه او بالاخره نه مال دولت او غربت. الله ج ته ډیر قریب انسان هغه څوک دی چی د بنی تقوا خاوند وی، نه هغه څوک چی د ډیر قدرت، ډیر مال، ډیر لښکر، لوری دبدبی، لوی نوم او داسی نورو لویو او لویو خاوند وی. چی له بده مرغه د اسلام د مبارک دین په پیروانو کی دا څیزونه له ډیری پخوانی زمانی څخه له پامه لویدلی دی. په مسلمانانو کی د اسلام د غوښتنو خلاف د مرستی، همکاري، لاس ورکونی او یو د بل د تکمیلونی په نسبت، د کرکې، ویری او یو د بل د تخریب او بربادی روحیه پیاوړی ده. هر دین، هر قوم او هره ډله چی په دا رنگه منفی او د نیک مرغی په ضد امراضو اخته شی، نو ټولنیز ژوند به یی خامخا د ذلت او بربادی په لوری ځی او د دا ډول تغییراتو د مزی څکونکی به گرځی.

دویم: د اسلام په دین کی د شعیه او سنی د مذهبونو جوړیدنه او بیا په سنی طریقه کی د څلورو ځانگړو مذهبونو را منځ ته کیدل او را وروسته د نورو لویو او وړو مذهبونو جوړیدل، خصوصاً د وهابیت د مذهب او ډیر خشنی طریقی را منځ ته کیدل د محمد بن عبدالوهاب (۱۷۰۳ نه تر ۱۷۹۲) په ذریعه او بیا د محمد بن سعود سره د یوه توافق له مخی په نننی سعودی عربستان کی د سیاسی قدرت د حصول له لاری په ټول عربستان کی دا مذهب خپور او ریښی یی را ټینگی شوی. محمد بن عبدالوهاب په لومړی سر کی په شدید توگه د احمد بن حنبل (۷۸۰ - ۸۵۵ م) او د هغه د شاگرانو لکه ابو داود سجستانی، محمد بن اسماعیل، مسلم بن حجاج او نورو د افکارو د تاثیر لاندی راغی او وروسته یی د ابن تیمیه (۱۲۶۳ - ۱۳۲۸ م) د اعتقاداتو پیرو شو. د وهابیت په طریقه کی ټولو هغو کسانو ته کافر ویل کیږی چی د دوی د مذهب پیرو نه وی. د نورو مذهبونو پیروان د دوی په نظر کافر دی د هغوی د سر و مال د له منځه وړل او غصب دوی ته روا دی او که دوی ورباند په جگړه کی بری و مومی نارینه غلامان او ښځی یی وینځی نیولی او هم یی په بازار کی خرڅولی شی. د دوی په مذهب کی د مقبرو وړانول په دی بهانه چی خلک ورنه مدد غواړی او دا عمل بت پرستی ده جواز لری. محترم کریم پیکار پامیر دخپل اثر (وهابیت و تروریزم جهانی) کی د انگریز محقق رابرت دریفوس له قوله په ۲۶ مخ کی داسی لیکي: «در حمله با کربلا و سایر شهرهای عربستان و عراق با بلند کردن شعار (اقتلوا المشرکین) این دو متحد سیاسی - مذهبی، تنها در سال های ۱۹۲۰م با اقدامات مشترک و بیرحمانه نظامی خویش چهارصد هزار انسان را به قتل رسانیدند، چهل هزار نفر را به پای چوبه دار کشانیدند و دست و پای سه صد هزار نفر را قطع کردند...» دی افراطی ډلی د زیاتو خلکو د وژلو او د بی شمیره مقدسو اماکنو له وړانولو وروسته په نوره نړی کی هم ورو ورو ریښی و غزولی.

دا تر ټولو قوی او د زیاتو مالی امکاناتو لرونکی مذهبی جوړښت همدا اوس په ټوله دنیا کی سلگونه نشراتی او تبلیغاتی مرکزونه او د مغز پریمینځلو مرکزونه لری. د معلوماتو له مخی یواځی په سعودی عربستان کی ۱۱۷ د کتابونو د چاپ

او نشراتو سترى دستگاوى موجودى دى. ددى سياسى - مذهبي دكتاتورى د فشار لاندې د سعودى عربستان په ټوله جغرافيه كې هيڅوك، مذهبي ازادى، د بيان ازادى، سياسى ازادى، هنرى او فرهنگى ازادى او بالاخره تفريحي ازادى نه لرى او خصوصاً بنځينه نسل خو د هرڅه حتى د موټر چلولو نه هم محروم دى. وهابى مذهب د روسيې د چيچنيا او قفقاز په سيمو او همدا رنگه د پخوانى شوروى اتحاد له ويجاړېدو وروسته د منځنى اسيا په هيوادونو كې په لسگونو د افراطى اسلامى ډلې ټپلې په پښو ودرولى دى چې د نوري نړۍ د پاره يې درد سر جوړ كړيدى.

دريم: د اسلام د مقدس دين د اصولو نه د بيرون تللو بل لوى د ليل د همدې سلفى طريقې د افراطيت دلارى تعقيب د هندوستان په لويه وچه كې د شاه ولي الله دهلوى (۱۷۰۳ - ۱۷۶۲)، وروسته د هغه د زوى شاه عبدالله (۱۷۶۴ - ۱۸۲۴ م) په ذريعه صورت ونيوه تر څو چې په ۱۸۶۷م د يو شمير هندوستانى عالمانو لكه محمد قاسم نانوتوى، سيد احمد كنكوهى، ابوالحسن ندوى، انور شاه كشميرى او محدث حبيب الرحمان الاعظمى په هلو ځلو د ډهلى په نوى كيلو مترى كې د ديويند په سيمه كې (ديو بندي) مدرسو ته داب او اساس كينودل شو. د دى مدرسو شمير په پرله پسې توگه زياتيدو او په راز راز نومونو يې شمير په ۱۹۸۴ م كال كې ۱۰۹۷ ته ورسيدو. (اوريدلى مې دى چې اوس د دى مدرسو شمير يواځې په پاكستان كې پنځه لس زرو ته رسيدلى دى)، د دى مدرسو د فعاليت ساحه يواځې هند او پاكستان نه بلكې د افغانستان په گډون، د منځنى اسيا هيوادونه، شرقى ايران، اندونيزيا، بنگله ديش، برما، ماليزيا، تايليند، فلپين، تركيه، جاپان، تانزانيا، او گندا، زمبيا، او نورو اسيا يې او اروپا يې هيوادونو كې خصوصاً د جوماعت تبليغ په برخه كې د اروپا يې او امريكا يې هيوادونو په گډون چې ويل كير مر كز يې په انگلستان كې دى، فعاليت لرى. تر كومه ځايه چې معلومات شته اوسنى ټولى ترورستى ډلې او ترهگر ځواكونه لكه القاعده، بوكو حرام، طالبان، الشباب، النصره، داعش، لشكر طيبه، سپاه صحابه او نور بې شميره سازمانونه چې ټول د سعودى عربستان او پاكستان د دولتونو له خوا د نوري نړۍ خصوصاً امريكا او انگلستان اود فارس د خليج د شيخ نشينو امارتونو له نيغې همكارى نه برخه من دى. همدارنگه د امت مسلمه د دويمې برخې چې د اهل تشيع مذهبي ډلې او گروپونه دى، په عين شكل د سنى افراطى ډلو په مقابل كې، چې په سلفيزم او و هابيزم پورې تړلى دى د نړۍ په بيلا بيلو برخو كې تخريبي اعمال سرته رسوى چې په مستقيماً د ايران د دولت له حمايي څخه برخوداره دى لكه په لبنان كې د حزب الله ډله او په سوريه كې د بشار اسد ملاتړى اسلامى گروپونه. ويل كيرى چې ايران همدا اوس په ټوله نړۍ كې د سلو نه د زياتو تروريستى ډلو ملاتړ د ځان سره لرى.)

دغو مذهبي مركزونو او د مذهبي زده كړو په زرگونو مدرسو ته د ټولى اسلامى نړۍ نه هغه ماشومان او تنكي ځوانان (پيغلي او زلميان) را جزيبى چې د مور او پلار د مينې، روزنى او پالنې نه محروم شوى وي، يا يتيمان وي او يا دومره بيوزلى او ناتوان وي چې د نورو زده كړو د پاره ټولى موجودى دروازى يې په مخ تړلي وي. اوس نو د يوى شيبې د پاره فكر وكړى هسى يو ماشوم چې په ټول عمر كې مينه نه وي ليدلى او هر وخت رټل شوى وي، د داسې حرفوى قاتلانو او جنائتكارانو لاس ته ورشى چې بې له خپلې عقيدې له پيروانو څخه ورته نور ټول انسانان كافر، بې دين او لامذهب بنكاري او د دوى مذهبي مشرانو او مفتيانو لا پخوا ورته د دى كفارو د وژلو فتواوى صادري كړى وي، له هغه نه به څه جوړبىزى او څومره به د اسلام د دين په گټه تړى كار واخستل شى؟؟ او بيا چې په دى مدرسو كې ورته داسې درس ور كړل شى، د مثال په توگه د رياضى د مضمون په زده كړه كې داسې مثالونه: (كه يو مجاهد په هر ساعت كې پنځه كافر و وژنى نو لس تنه مجاهدين به په يوه ساعت كې څو تنه كفار مردار كاندې؟) په همدې ډول روزنى او تربى سره په لسگونو نړيوالو بربادونكو سازمانونو كې ددى ځوانانو تنظيميدل به همدا ډول تغير لكه جناب (سديد) صاحب

پوښتنه کوی نه را منځ ته کیری؟ دوی به خپله د تمدن او پر مختگ په هکله څومره فکر وکړلی شی او څومره به نورو ته دا زمینه برابره کړی چی د پرمختگ او تمدن په باره کی یا فکر او یا عمل وکړی؟

څلورم: د ساره جنگ په توله موده کی امپریالستی هیوادونو د دی د پاره چی د شوروی اتحاد د کمونستی افکارو د تر ویج مخه د دریمی نړی په هیوادونو کی ونیسی، د مسلمانو ملتونو د اسلامی احساساتو نه له یوی خوا او د دوی د سادگی او بی خبری نه له بلی خوا ډیره لویه گټه او چته کړه او بلاخره په دی و توانیده چی شوروی اتحاد او د هغه کمونستی خطر د تل لپاره له خپلی مخی نه لری کړی. خو دا یی نه وه سنجولی چی د افراطی اسلامستانو سره مرسته اوله دوی څخه د خان په گټه کار اخستنه همدی مثل ته پاتی کیری چی (له باران و تبتنیده خو د ناوی لاندی ودریده). همدا بلی چی دوی را پیدا کړی، را لوی کړی او را پارولی دی، او س د همدوی سره مخامخ شویدی، هم یی اسلامی تمدن ته اور واچوه او هم یی د غربی نړی د انسان له سترگو نه خوب اولوزولی دی. چین او روسی هم اوس د غربی نړی په څیر دی د اور لوبی ته د را داخلیدو شوق کړیدی، او پاکستان ور پسی دی چی دواړه (چین او روسیه) هر څومر ژر چی کیری په دی لوبه کی را گډ کړی، وگورو چی نتیجه به یی څرنگه را وځی؟

پنځم: د دی ټولو نا اندولیو سره چی د اسلام د دین په اصلی جوړښت کی یا په عمدی او قصدی ډول د هغه د دښمنانو او یا ناپوهو دوستانو له خوا را منځ ته شوی دی او د اسلامی تمدن دور ته یی د پای ټکی ایښی دی او دا دین یی د نړی د نورو ادیانو په منځ کی د یو خشن، وپرونکی او د قهر، کرکی او شکنجو نه ډک معرفی کړیدی او د مسلمان امت نه یی د سالم فکر کولو او جوړونکی عمل توان اخستی دی، یوه بله خبره هم زما په نظر د تامل وړده او هغه داچی: تمدن، پرمختگ، کشفیات او د ژوندانه د بڼه والی د وسایلو تولید په کوم خاص دین یا مذهب، نژاد یا قوم او ډلی یا سازمان پوری اړه نه لری، بلکی هر پرمختگ او هر نوی کشف د ټولنیز وړاندی تگ د عمومی پروسی یوه برخه ده چی د امکاناتو په برابریدو سره د هر مذهب پیروان او د هر نژاد پوری تړلی انسانان پکی ونډه اخلی او ژوند ته نوی بڼه ورکوی. په روانه زمانه کی د انسانانو تر منځ ټولیزی اړیکی د هر ډول عقیدوی او نژادی اړیکو نه ماته قوی ښکاری او د بشریت په سر نازله بد مرغی هم یواځی د مسلمانانو د ناپوهی د لاسه نه ده بلکی په دی بدمرغیو کی د ټولو عقایدو افراطی ډلی، که مسلمانان دی، که یهودان دی، که عیسویان دی، که هندوان دی که بودایان دی او که نور او نور دی تر یوه حده برخه لری او د انسانی ژوند د جوړښت په لاره کی خنډونه جوړوی او جوړولی شی.

محترم سدید صاحب! دا و په لنډه توگه هغه یو څو لا ملونه چی ماته د دی تغیر په راتلوکی مؤثر بریښی. که ستاسو له نظره سم نه وی. زه پری ځکه نه خواشینی کیرم چی د هر چا دید د داسی پدیدو په هکله تفاوت لری، ممکن څه نور د لایل تردی مؤثرو چی زما فکر به ورته نه رسیدلی. په درناوی بری دی برخه.

جناب سدید صاحب! زه ډیره بخښنه غواړم چی تاسو رانه غوښتی و چی زه دا لیکنه په دری ژبه هم وایروم او خپره یی کړم، گټه به یی زیاته وی. زه هم پوهیدلی شم چی ستاسو نظر بیخی سم دی خو زه ویره لرم چی که دری ته یی وایروم زما دری ژبه دومره پخه نه ده چی د لیکنی په نورم برابره وی. او بله داچی زه دو مره پوهیرم چی د هیواد نه بهر نوی ځوانان نه په پښتو سم پوهیری او په دری او په هیواد کی د ننه ځوان نسل او همدا رنگه د هیواد نه بهر د تیرو نسلونو د قلم والا دوستان انشاء الله چی هم په دری پوهیری او هم په پښتو نو هیله ده چی معزرت می ومنی. په درناوی.

پای.